

Budapestre vonatkozó újságcikk

Oszátlvadás

351.81

Szerző: Baksa János

Cím: Gyalogjárók tizparancsolata a gyalogjárók védelmére

Forrás:

Budapesti Hírlap

Hely

Idő

"1928"

Személy

34

(Hely)

1928. 6. 17.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Székesfehérvári nyomda 1930 — 0091

GYALOGJÁRÓK TÍZPARANCSOLATA A GYALOGJÁRÓK VÉDELME

Irla Baksa János

rendőrfőtanácsos, a főkapitányság közlekedési osztályának vezetője.

Sűrű a panasz a gyalogjáró közönség soráiban, hogy a rendőrség csak a járóművekre vigyáz, a gyalogosokat nem veszi védőszárnyai alá. Van benne valami. A panasz nem egészen alaptalan. Csakhogy...

Most az olvasó azt hiszi, hogy a közönséget fogom szidni és a felelősséget az ezerfejú szörnyetegekre hárítom. Annyi joggal megtehetném, mint a közönség teszi a rendőrséggel. Ám a közönség nem erre kíváncsi, hanem arra, mit tett és főként mit szándékozik tenni a rendőrség a gyalogjárók érdekében. Elmondjuk.

Budapest főkapitánya 1923., majd 1927. évben hirdetményt ragasztatott ki az utcákon, amelyekben büntetés terhe mellett megtiltják az úttesten való céltalan ácsorgást, járműről az úttest felé való leszállást. Ugyanezen rendeletekben figyelmeztette a közönséget, hogy lehetőleg a kevésbé veszélyes útkeresztezéseknél keljen át az úttesten, még pedig a legrövidebb utat biztosító derékszögben, minthogy ezeken a helyeken a járóművek csak csökkentett sebességgel haladhatnak s az ellenőrzés fokozottabb. Ugyanezen tárgyban 1927. évben a belügyminiszter is adott ki körrendeletet, egyúttal utasította a törvényhatóságokat és főkapitányságokat, hogy a közlekedési négysszöget minden nagyobb városban rendszereztsék.

A rendeletek kívánt hatásukat azonban csak akkor érhetik el, ha a közönséget sürűn figyelmeztetjük azok betartására.

Nevelni kell a közönséget

Sokszor hallottuk, hogy a járó-kelő közönséget a rendőrségnek rá kellene nevelnie a helyes közlekedésre. Ezt is megkíséreljük.

Közlekedési füzetecskéket készítettünk képes ábrázolásokkal, amelyeken lehetőleg humoros beállítottságú jelenetekkel öhajítjuk a gyalogjáró közönség figyelmét felhívni a helyes közlekedés alapelveire és a szükséges önvédelemre. A komoly képek hatásukat téveszthetik, de nevetni mindenki szeret, különösen máson. A közlekedési rendőr — aki immár másfél év óta lelke lett az utcai közlekedésnek — a képes ábrázolások kibocsátása után nem magyaráz többé a gyalogjárónak, hanem a megfelelő képet nyomja — természetesen ingyen — a szabálytalanul közlekedő kezébe.

A nevelést természetesen az iskolákban kell kezdeni. A közlekedési füzetecskék képes ábrázolásait nagyított alakban az iskolákban kellene kifüggeszteni és a tornaórák alatt a növendékeket kioktatni.

Villamosokon, autóbuszokon, hasonló képeket kellene kifüggeszteni, azonkívül kötelező oktatófilmeket kellene minden mozgósínházban legalább hetenkint egyszer előadni.

A külföldi példákön okulva közlekedési tizparancsolatot is készítettünk. Most már csak a sokszorosítás, az iskolákban való kifüggesztés, a tanulók könyvtáblájának belsejébe való beragasztás volna hátra.

Újabb intézkedések a gyalogjárók védelmére

A közönség nevelésén kívül egyéb intézkedések is készülnek. Így a forgalmas gócpontokon közlekedési négysszöget jelölnek ki. A Nagykörút és Rákóczi-út keresztezésénél már látható is ez. Most több forgalmas útkeresztezésnél jelöljük ki majd színes kövel a közlekedési négysszöget. Ezenkívül újabb tíz elektromos jelzőkészülék vár felállításra.

A jelzőkészülékekkel egyidejűleg járdaszígeket is javasoltunk a forgalmasabb útkeresztezésekre. Elkészítésük nagyobb költségbe kerül, amit a fővárosi tanács már el is vállalt.

A Kálvin-, Berli-ni-tér, az Oktogon, a Kosuth Lajos-utca és Múzeum-körút keresztezése, a Fővámter ma szinte lehetetlen helyzet elé állítja a gyalogjárót. A jelzőkészülékek és járdaszígeket elkészítésével a közlekedési négysszöget itt is kijelöljük. El kell tűnnie a villamossínek görbéinek is a forgalmasabb gócpontokról, s csak a merőleg irányú közlekedést lehet a jövőben megengedni.

A gépjárművek megrendszabályozása

A gyalogközlekedők nagyobb biztonsága érdekében felterjesztést intéztünk a belügyminiszter úrhoz a közönséges kerékpárok megszámozása és a kerékpárosok korhatárának megállapítása tárgyában. A miniszteri rendelet a közeli hónapokban napvilágot lát.

Ugyancsak tervezetet készítettünk a lófogatú teherkocsik kivilágítása, a kocsisoknak a közlekedési szabályokra leendő kioktatása, valamint a teherfuvarozó lófogatúaknak

géperejű járművekre való átszervezése tárgyában.

A lófogatú kocsik, közönséges kerékpárok és kézikocsik forgalmát a mellékutcákba tereljük. A belvárosi szűk utcákon az egyirányú közlekedés elrendelése szintén a gyalogjárók biztonsága érdekében történt.

Alkalmasint sor kerül hamarosan arra, hogy a legkellemetlenebb és legveszedelmesebb közlekedési eszköz, a *motorkerékpár*, ugyanazon elbírálás alá essék, mint a *közönséges kerékpár*. A belügy- és kereskedelmi miniszter egyetértőleg valamennyi közlekedési szakértő bevonásával új *rendelettervezetet* készített a géperejű járművek új szabályozása tárgyában. Az egységes karjelzés, a maximális sebesség meghatározása, a járművek és gyalogjárók mozgásának összhangba hozatala, a járművek és vezetőinek rendszeres ellenőrzése hajtás közben és ezekhez hasonló reformok a tárgyai az új *rendelettervezet*nek, amely alkalmasint ez év végén életbe lép.

A Margit- és Ferenc József-híd túlterhelése

A Margit-híd és Ferenc József-híd forgalma ma holnap megoldhatlan problémát állít a hatóságok elé. A hídfeleknél a gyalogjárókra leselkedő ezer veszedelemmel szemben a közlekedési rendőr felállításán kívül a *rendőrség* alig tehet valamit. *Új hidakra volna égető szükség*, amelyeknek megépítése az államháztartás erejét túlon-túl, igénybevenné. Ideiglenes megoldáson a műszaki emberek egyre törik a fejüket. *Ilyen volna a Margit-híd gyalogjáróinak a kocsúthoz való csatolása s a gyalogútnak a híd alatt, vagy felett építése.*

Enyhülést hozna a Ferenc József-híd züllyött közlekedési viszonyaira, ha a Fővám-tér bódéi sikos hulladékaikkal eltűnnének. A gyalogosoknak ma nincs járdájuk, sőt az útesten is csak a sinek közvetlen közelében járhatnak a bódésorok miatt.

Az árubódéknak úton-útfélen való felállítása különben az egész főváros területén veszélyeztetni a közlekedés biztonságát.

Sürgöttük a Hungária-körút villamos hálózatának kiépítését a fővárosnál, ami minthet tekintetben fontos volna.

A külföldet nem utánozhatjuk

Sokan szeretnek a külföldi közlekedési viszonyokra hivatkozni. Ezek a külföldet járók nem látták a nagy metropolisok balesetstatistikáját. Nem gondolnak az ország szegénységére, sem arra, hogy a jó közlekedésnek leg-

onatkozó újságcikkek

első feltétel a gyorsaság, szelíd, jól burkolt utcák és hatalmas terek. Budapest az Andrássy-út és Nagykörút kivételével nincs széles utcánk. A tereinkről alig beszélhetünk. Aztán hol vannak a főútvonalakkal párhuzamos mellékutak, ahova legalább a teherkocsikat lehetne beterelni.

Mikor bújik föld alá a jó közlekedés egyik ellensége, a villamos? Mikor lesznek nekünk 30–40 km. sebességgel közlekedő gyors vasutaink akár föld alatt, akár föld felett. Már *Bárczy István* polgármestersége idején kimondta a közlekedési bizottság a sürgősséget a gyorsvasút megépítésére. De hol a pénz hozzá?

Közlekedési rendőrsztag

A közlekedési rendőrsztag felállítása és az autóbuszok szaporítása — két éven belül 200 új kocsit kerül forgalomba — a két hatalmas lépés, ami az automobilizmus rohamos fejlődése óta közlekedésünk terén reformszámba mehet. Már is megállapították azonban a közlekedést ellenőrző társhatóságok, hogy a *közlekedési rendőrök száma kevés és létszámuk felemelése szükséges.*

A rendőrség felelőssége

Kérdezzük most már, hol van a rendőrség mulasztása? Minden lépést megtettünk a gyalogjárók érdekében, amit saját erőnkől megtehtünk. Csak hogy a mi teendők inkább tervező és ellenőrző. A végrehajtáshoz pénz kell, s ez az, ami nekünk nincs. A költségeket a minisztériumok és a főváros adja. *Kérjük tehát a mélyen tisztelt gyalogjáró közönséget, hogy ezúttal ne csak a rendőrséget szidja.* Hanem mondjuk csak hétfőn a rendőrséget, a hét második, harmadik és negyedik napján a Székesfőváros Tanácsát, a többi napon meg az egyéb illetékes fórumokat, vasár- és ünnepnapokon persze külön a Beszkártot és az Autóbuszüzemet is.

Viláshírű szalagsodronvágvetélet.